

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel met beperkte geldigheidsduur voor de opleiding Master of Laws in het notariaat (master na master) van de Katholieke Universiteit Leuven

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
16 februari 2017	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Definitief accreditatiebesluit	
(004961)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende.
4	
	Het Zelfevaluatie-rapport leert dat: "De afgestudeerden moeten beschikken over een diepgaande kennis van de vakgebieden die bijzonder relevant zijn in het notariaat (Vastgoed, Familie, Rechtspersoon en Fiscaal). De verworven kennis dient zowel wetenschappelijk als praktijkgericht te zijn, zodat de student na het afstuderen deze verworven kennis dadelijk kan toepassen bij de aanvang van de notariële stage of bij een tewerkstelling in een andere juridische sector waar het accent ligt op de kennis van het privaatrecht. Tijdens de masteropleiding in het notariaat verdiept de student zich in het privaatrecht in de ruimste zin. Daarom is deze opleiding niet alleen interessant voor wie notaris wil worden, maar voor al wie in deze materies actief zal zijn." Ten behoeve hiervan heeft de opleiding 10 leerresultaten uitgeschreven. De commissie heeft deze leerresultaten zeer grondig bestudeerd en meent dat deze qua inhoud overeenstemmen met het domeinspecifieke leerresultatenkader. Verder zijn de leerresultaten voor niveau en oriëntatie gelijk aan niveau 7 van het Vlaams Kwalificatieraamwerk. Daarnaast zijn de leerresultaten een duidelijke vertaling van de eisen gesteld door het vakgebied en het werkveld. De docenten hebben naast hun onderzoeks- en onderwijsaanstelling aan de universiteit nog een andere opdracht in het werkveld. Hierdoor onderhouden ze vele contacten met het vakgebied en het werkveld wat er toe leidt dat de eisen en verwachtingen van beiden in rekening worden gebracht bij het opstellen van de leerresultaten. De master-na-master in het notariaat heeft verder civiel effect gezien het een vereiste is om toegelaten te worden tot de notariële stage die op haar beurt een vereiste is om te kunnen deelnemen aan een nationaal vergelijkend examen om tot kandidaat-notaris benoemd te worden. De commissie acht een aantal leerresultaten zeer ambitieus geformuleerd, onder andere deze omtrent het opstellen van notariële akten.

Pagina 2 van 14 De aandacht voor rechtsvergelijking en de gewestelijke materie zou evenwel verder geëxpliciteerd kunnen worden in de doelstellingen, zo meent de commissie. Deze elementen komen nu reeds aan bod in het programma. De aandacht voor bemiddelen en onderhandelen moet dan weer in de leerresultaten, het programma en de evaluatie versterkt worden.

De notariaatsopleiding van de KU Leuven onderscheidt zich van andere notariaatsopleidingen door een verregaande verwevenheid tussen theorie en praktijk. Daarnaast brengt de opleiding de gerichtheid op de arbeidsmarkt en de internationale dimensie van het programma naar voor als speerpunten. De commissie onderschrijft deze profilering.

De commissie concludeert dat generieke kwaliteitswaarborg 1 – het beoogde eindniveau – voldoet aan de basiskwaliteit. De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn afgestemd op het domeinspecifieke leerresultatenkader. Ook heeft voldoende afstemming met het werkveld en het vakgebied plaatsgehad.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als onvoldoende.

Het programma biedt een verdieping in het privaatrecht in de ruimste zin, i.e. zowel in het burgerlijke recht als in het vennootschapsrecht, telkens met de nodige aandacht voor de gevolgen op fiscaal en sociaal vlak. Vier domeinen van het recht komen aan bod: familie- en familiaal vermogensrecht, contractenrecht, fiscaal recht en vennootschapsrecht. Deze vier domeinen zijn gebundeld in vier 'basisclusters': familie, vastgoed, rechtspersoon en fiscaal. In deze in teamverband gedoeerde clusters wordt er zowel aandacht besteed aan het academische als aan het meer praktijkgerichte probleemdenken. Daarnaast worden de opleidingsonderdelen 'Notariële inrichting, boekhouding en deontologie' en 'Notarieel bestuursrecht', 'Notarieel proces-, zekerheden- en executierecht' en 'Notarieel internationaal privaatrecht' geprogrammeerd. De opleiding sluit af met de Notariële studiestage gekoppeld aan de masterproef.

De commissie heeft op basis van het cursusmateriaal en het elektronisch leerplatform de inhoud van het programma grondig bestudeerd. Ze stelt dat de inhoud van het programma zeer kennisgericht is. De leerinhouden zijn actueel en zeer diepgaand. De studenten investeren vaak dan ook meer tijd dan begroot. Evenwel meent de commissie dat de inhoud niet overeenstemt met het uitgeschreven leerresultatenkader. In het programma komen enkele leerresultaten niet voldoende grondig aan bod. Bovendien is in het programma weinig samenhang tussen de meer theoretische opleidingsonderdelen en praktijkcomponenten.

Het nagestreefde concept van de clustervakken voor geïntegreerde domeinen heeft potentieel en kan dienen als basis voor de verwevenheid tussen theorie en praktijk, zo stelt de commissie. Evenwel blijkt de huidige inhouden en vormgeving onvoldoende effectief. Het aandeel theorie in de vier clustervakken is groot en de studenten maken kennis met de academische benadering van het opstellen van akten. Zo wordt de studenten een kritische zelf-reflectieve houding ten aanzien van modellen en clausules aangeleerd. Het actieve vaardighedenonderwijs, zoals voorgeschreven door OLR 3 en 4, is daarentegen onvoldoende ingebed. Hierdoor wordt de verwevenheid tussen theorie en praktijk onvoldoende bewerkstelligd.

Pagina 3 van 14 De invoering van werkcolleges in de clustervakken zou volgens de commissie kunnen bijdragen aan effectievere verwerking van de praktische vaardigheden.

De opleidingsverantwoordelijken argumenteren dat het zelfstandig redigeren en het opstellen van notariële akten wordt aangeleerd tijdens het opleidingsonderdeel 'notariële stage en masterproef'. De stage en de masterproef vormen 1 opleidingsonderdeel van 15 studiepunten. De stage omvat 40 dagen en wordt voornamelijk opgevat als een kijk- en leerstage. De stagemeester moet de student zoveel mogelijk betrekken bij zijn dagtaak. Het is niet de bedoeling dat de student louter meedraait als werknemer tijdens deze studiestage, maar wel dat hij zoveel mogelijk kennismaakt met alle facetten van het notariaat. De opleidingsverantwoordelijken beklemtonen hierbij dat de studenten vooral voor intellectuele taken moeten ingezet worden om misbruik te voorkomen. In de masterproef tracht de student een concreet probleem uit de stage op een wetenschappelijk onderbouwde wijze op te lossen. De student wordt hierbij begeleid door een tutor. Dit zijn externen (notarissen, advocaten, gewezen docenten, ...) of assistenten van de rechtsfaculteit, die hun wetenschappelijke en praktische kennis kosteloos ten dienste stellen van de studenten. De tutor dient minstens een jaar werkervaring te hebben en minstens één wetenschappelijke publicatie te hebben geschreven.

Hoewel de stage en de masterproef 1 opleidingsonderdeel vormen zijn het twee afzonderlijke componenten, met een geheel verschillende insteek en invulling, zo stelt de commissie vast. Het belang van dit opleidingsonderdeel is zeer groot. Zoals reeds beschreven heeft dit opleidingsonderdeel tot doel om de student de nodige praktische (OLR 3 en 4) én wetenschappelijke (OLR 8) vaardigheden bij te brengen. Dit opleidingsonderdeel wordt grotendeels extra muros ingericht en begeleid. De opleiding besteedt zo een aanzienlijk deel van het onderwijsproces, ter waarde van 15 studiepunten, uit, met als doel de concretisering van vaardigheden die de studenten tijdens de opleiding krijgen aangeleerd. Met het uitbesteden is volgens de commissie niets mis. Het kan juist heel zinvol zijn om beroep te doen op specifieke externe expertise. Evenwel dient de opleiding te borgen dat de expertise van de externen van voldoende kwaliteit is en dat deze op de juiste wijze wordt aangewend om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Dit laatste is nu niet het geval. Hoewel de opleiding inspanningen heeft geleverd om de richtlijnen op te stellen ten aanzien van de externen, stelde de commissie op basis van gesprekken met studenten en alumni vast dat de kwaliteit van de stagebegeleider en de tutor wisselend is. Daarnaast kon de commissie vaststellen dat de stagemeesters slechts beperkt worden voorbereid op hun rol als stagementor. Jaarlijks, aan het begin van de stage wordt een informele bijeenkomst georganiseerd, waar de taken en verantwoordelijkheden van de stagemeester worden toegelicht. Gedurende het verdere verloop van de stage wordt door de opleiding geen kwaliteitscontrole op de stagebegeleiding uitgeoefend. Op deze manier wordt er laattijdig ingegrepen en liepen de voorbije academiejaren enkele stages slecht af, zo leerde de commissie tijdens gesprekken. Bovendien heeft de opleiding er weinig zicht op welke taken de student tijdens de stage uitoefent. De student maakt wel een stageverslag, maar dit wordt door de stagemeester of door de opleiding niet tussentijds opgevolgd. Daarnaast wordt de stage slechts in beperkte mate meegenomen in de beoordeling van het gehele opleidingsonderdeel (zie GKW 3). Ook voor wat betreft de masterproef is de begeleiding wisselend en moet de kwaliteitscontrole versterkt worden. De kwaliteit van de tutoren berust op het netwerk van de docenten. Er wordt slechts één objectief criterium opgesteld om tutor te worden, namelijk één wetenschappelijke publicatie hebben geschreven.

Pagina 4 van 14 Dit acht de commissie mager en ze beveelt daarom aan sterke kwaliteitsgaranties in te bouwen.

Concluderend stelt de commissie dat de opleiding enkele belangrijke leerresultaten en cruciale onderwijstaken inzake het vaardighedenonderwijs aan externen delegeert, zonder voldoende kwaliteitscontrole. Daarom zijn er onvoldoende waarborgen dat het programma een effectieve weerspiegeling is van de leerresultaten. Bovendien is het programma onvoldoende samenhangend tussen enerzijds het theoretische en praktische luik van de opleiding, en anderzijds voor wat betreft de invulling van de stage en masterproef.

Daarnaast is het overleg tussen de docenten van de verschillende clustervakken eerder beperkt waardoor een consistente afstemming omtrent de inhoud ontbreekt. Dit gebrek aan afstemming is ook zichtbaar met betrekking tot de gehanteerde leervormen, waar de nadruk ligt op het (interactieve) hoorcollege. Dit geeft de studenten te weinig ruimte om zelf actief te zijn, zo stelt de commissie. De kleine en beheersbare studentengroepen moeten het nochtans mogelijk maken om meer activerend te werken en meer oefeningen te integreren. Meer docentenprofessionalisering dringt zich daarom op.

De werkstudenten kunnen colleges bekijken via web lectures die op het elektronisch leerplatform worden geplaatst. Dit acht de commissie bijzonder waardevol.

De opleiding kan rekenen op een deskundig personeelsteam. Het team bestaat uit academici en notarissen. In de clustervakken werken telkens een academicus en notaris samen. Dit heeft tot doel om de verwevenheid tussen theorie en praktijk te versterken. Zoals aangehaald door de commissie blijkt dit onvoldoende effectief. Verder meent de commissie wel dat de kwaliteit van het ZAP en AAP overtuigend is. Het team is zeer betrokken en de docenten zijn bevlogen over de opleiding. Als aandachtspunt formuleert de commissie om ook meer vrouwelijke ZAP-leden aan te stellen binnen de opleiding. De kwantiteit van het team is eerder beperkt, vooral wat betreft de assisterende ondersteuning. Indien de opleiding meer assistenten krijgt toegewezen, zouden zij de begeleiding van de masterproeven en stage kunnen ondersteunen.

De voorzieningen van de opleiding zijn uitstekend. De opleiding maakt gebruik van de uitgebreide rechtsbibliotheek te Leuven en verscheidene digitale databanken met tijdschriften. Daarnaast wordt voor de studenten van notariaat een apart lokaal voorbehouden.

De studiebegeleiding binnen de opleiding verloopt adequaat. Er wordt een grote verantwoordelijkheid naar de student doorgeschoven, aangezien het gaat om mature masterstudenten. De commissie onderschrijft deze houding. Evenwel kan deze redenering niet worden doorgetrokken naar de begeleiding tijdens de stage en masterproef. Hiervoor dient de opleiding zelf meer initiatief te nemen en meer kwaliteitscontrole uit te oefenen. Verder wordt er specifieke ondersteuning geboden aan de studenten die praktische vragen hebben. De docenten en assistenten zijn bovendien zeer aanspreekbaar. De begeleiding van de werkstudenten verdient evenwel nadere aandacht.

Het systeem van kwaliteitszorg bouwt voort op de structuren en instrumenten die door de KU Leuven en door de rechtsfaculteit worden voorzien. Deze zijn naar het oordeel van de commissie degelijk uitgebouwd. Echter ontbreekt het volgens de commissie aan specifieke tools omtrent de opvolging van de kwaliteit van de stage en de masterproef.

Pagina 5 van 14 De POC notariaat moet hier een stringenter beleid ontwikkelen. De commissie suggereert onder andere om meer tussentijdse opvolging in te bouwen over de voortgang van de studenten in de stage en gesprekken aan te gaan met de tutores en stagebegeleiders.

Het doorstroomrendement in de opleiding is op orde. In 2011-2012 haalden 88.1% van de studenten het diploma in één jaar. 11.9% had een tweede jaar nodig. In principe kan de opleiding slechts aangevat worden indien de student houder is van een diploma master in de rechten, maar als de student 60 studiepunten verwijderd is van zijn diploma master in de rechten, kan hij of zij de opleiding notariaat al aanvatten. Het zijn vooral deze studenten, die nog een aantal vakken in de master rechten moeten afleggen, die de opleiding niet kunnen voltooien in één jaar, of die de examens moeten spreiden over de drie examenperiodes. De commissie meent op basis van het cijfermateriaal dat de opleiding prima rendementscijfers kan voorleggen.

De commissie concludeert dat generieke kwaliteitswaarborg 2 – het onderwijsproces niet voldoet aan de basiskwaliteit. Zoals geargumenteerd is het programma onvoldoende samenhangend en is de inhoud geen adequate vertaling van de leerresultaten. De koppeling tussen theorie en praktijk wordt onvoldoende bewerkstelligd, waardoor het vaardighedenonderwijs onvoldoende aan bod komt in het programma.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als voldoende.

Het toetsbeleid binnen de opleiding was op het moment van het visitatiebezoek nog niet geëxpliciteerd. Zo heeft de opleiding in april 2013 een inventarisatie van de evaluatievormen binnen de opleidingsonderdelen uitgevoerd. Tijdens de facultaire onderwijsdenkdag van 21 februari 2014 nam het docentenkorps de kwaliteitscriteria van toetsing onder de loep. De opleiding stelt zich tot doel om het systeem van toetsen en beoordelingen in de schoot van de POC verder vorm te geven. De commissie raadt aan hier spoed achter te zetten.

Bovendien wil de opleiding streven naar transparante organisatie en communicatie. Dit gebeurt aan de hand van het onderwijs- en examenreglement, de planning van de examenroosters en het opstellen van evaluatiecriteria voor de beoordeling van de masterproef. De communicatie naar de studenten omtrent de toetsvorm verloopt verder via de ECTS-fiches en de toelichtingen door de docenten. Uit de gesprekken met de studenten bleek dit alles vlot te verlopen. De studenten kunnen ook feedback krijgen na de examens. Evenwel zijn er enkele jaarvakken geprogrammeerd die zowel in januari als in juni worden geëxamineerd. Voor deze opleidingsonderdelen krijgen de studenten in januari geen resultaten, maar ook geen feedback. De commissie zou het zinvol vinden om de studenten minimale feedback te geven om zo het leerproces te versterken.

In de opleiding notariaat zijn er schriftelijke examens, mondelinge examens met schriftelijke voorbereiding en examens die deels schriftelijk, deels mondeling afgenomen worden. De schriftelijke examens toetsen zowel aan de hand van essayvragen als aan de hand van uitgewerkte casussen. De werkstudenten worden op dezelfde wijze geëxamineerd als de reguliere studenten, omdat ook het programma volledig gelijklopend is.

Pagina 6 van 14 De commissie heeft vastgesteld dat de beoordeling van de clustervakken gebeurt aan de hand van twee geïntegreerde examens. Het ene deel betreft de toetsing van het theoretische luik, het andere deel betreft de toetsing van de academische vaardigheden, namelijk het kritisch reflectief nadenken omtrent het opstellen van clausules. De commissie meent dat de integratie echter nog kan versterkt worden.

Op basis van het ZER leert de commissie dat de kwaliteitsbewaking van de toetsing plaatsvindt in de schoot van de POC Notariaat, die vier keer per jaar vergadert. In deze POC worden eventuele wijzigingen van evaluatievormen besproken, en kan de studentenvertegenwoordiging gerichte vragen stellen aan de betrokken professoren over quoterig en begeleiding. Voor de opleiding notariaat is er een examenombuds aangesteld, waar de studenten terecht kunnen met vragen of problemen over de examens. De kwaliteitsbewaking kan naar het oordeel van de commissie nog verder versterkt worden door verbeter sleutels te hanteren. Een aantal docenten maakt hier nu reeds al gebruik van.

De commissie heeft de indruk dat de beoordeling van de meeste opleidingsonderdelen is afgestemd op de te bereiken leerresultaten. Evenwel is dit niet het geval voor wat betreft het opleidingsonderdeel 'notariële stage en de masterproef'. Zoals reeds aangehaald is dit een belangrijk onderdeel van de opleiding waarbinnen een aantal leerresultaten omtrent het zelfstandig opstellen en redigeren van notariële akten, exclusief worden aangeleerd. De commissie acht het dan ook belangrijk dat voor dit opleidingsonderdeel de wijze van examineren valide en betrouwbaar verloopt. Dit is op dit moment nog niet structureel geborgd.

De masterproef wordt beoordeeld door een jury van drie leden: een academicus-professor, een notaris-docent en een assistent. Het schriftelijk stuk wordt beoordeeld door elk jurylid aan de hand van een beoordelingsformulier. Daarna vindt een mondelinge verdediging plaats. De commissie heeft het beoordelingsformulier ingekeken en vindt het erg summier. De beoordeling berust uitsluitend op het eindproduct (het geschreven werkstuk) en de mondelinge verdediging. Het werkproces wordt hierin niet meegenomen. De tutor, die de student opvolgt tijdens de werkzaamheden gedurende het jaar, spreekt geen oordeel uit. Voor de beoordeling van de stage vult de stagemeester een beoordelingsformulier in. Deze beoordelingen worden bezorgd aan de verantwoordelijke docent, die deze mee in overweging neemt bij het toekennen van het definitieve cijfer voor de masterproef. De beoordeling van de stage en masterproef gebeuren afzonderlijk en niet geïntegreerd.

De commissie meent dat de beoordeling en toetsing van de notariële stage en de masterproef onvoldoende betrouwbaar en valide verloopt. De toetsing van de stage en de masterproef worden niet geïntegreerd, hoewel dit één en hetzelfde opleidingsonderdeel vormt. Wat de masterproef betreft, acht de commissie het belangrijk om in de beoordeling ook de mening van de tutor te betrekken. De tutor volgt de student namelijk op gedurende het academiejaar. Ook is het aandeel van de stage (40 dagen) niet in verhouding met de zeer beperkte beoordeling ervan. Hierdoor wordt het vaardighedenonderwijs, i.c. het opstellen en redigeren van notariële akten, onvoldoende meegenomen in de beoordeling van het opleidingsonderdeel en het hele programma (OLR 3 en 4).

Pagina 7 van 14 De commissie concludeert dat het toetsbeleid verder vormgegeven moet worden. De opleiding dient na te gaan of alle leerresultaten in voldoende mate worden getoetst. De evaluatiemap die hiervoor gemaakt werd, mag slechts het beginpunt van een grondige discussie zijn. De opleiding moet verder specifieke aandacht hebben voor de valide toetsing van het vaardighedenonderwijs. De masterproeven die de commissie heeft ingekeken, voorafgaand en tijdens het bezoek, waren van voldoende wetenschappelijk niveau. In de masterproeven lossen de studenten een concreet probleem uit de praktijk op aan de hand van een wetenschappelijke methodologie. Tijdens het bezoek heeft de commissie vastgesteld dat de opleiding een ambigue houding aanneemt ten aanzien van de masterproef. Enerzijds wordt dit opleidingsonderdeel van 15 studiepunten opgevat als een geschreven en wetenschappelijk werkstuk. Anderzijds wordt in hetzelfde opleidingsonderdeel een 40 dagen durende stage geïncorporeerd. Beide elementen staan los van elkaar. Dit verhoogt niet alleen de werkdruk voor de studenten, maar leidt er ook toe dat de masterproef als bijkomende last wordt ervaren zowel voor studenten als docenten. Daarom suggereert de commissie de mogelijkheid te onderzoeken om de masterproef en de stage sterker te integreren en het geschreven werkstuk op te vatten als een diepgaand stageverslag, een wetenschappelijke commentaar bij een praktijkprobleem of het opstellen van een formule.

De inzetbaarheid van de alumni is groot. Allen gaven ze aan snel werk te vinden na de opleiding. Ook het werkveld gaf aan dat de alumni snel inzetbaar zijn. Alumni en werkveld wijzen hiervoor op het belang van de verplichte studiestage. De commissie onderschrijft dit, mits rekening te houden met voorgaande opmerkingen (GKW 2).

De opleiding haalde in 2011-2012 een studierendement van 91,4%. De drop-out lag in 2010 op 9,7%. De commissie oordeelt dat de rendementscijfers op orde zijn.

De commissie concludeert dat generieke kwaliteitswaarborg 3 – het gerealiseerd eindniveau – voldoet aan de basiskwaliteit. De wijze van beoordelen en examineren gebeurt voldoende transparant, valide en betrouwbaar, ondanks de gegeven opmerkingen omtrent de stage en de meesterproef. De inzetbaarheid van de afgestudeerden en de rendementscijfers zijn op orde.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Master of Laws in het notariaat (master na master) niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur.

Herstelplan

Het 'Reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding' (13 mei 2013) van de NVAO stelt dat "Een accreditatieaanvraag die gestoeld is op een visitatierapport dat aangeeft dat de opleiding op één of meerdere opleidingsvarianten slechts voldoet aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen, is voorzien van een herstelplan dat betrekking heeft op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen voor de betrokken opleiding(s)variant(en)." (Art. 28.§1)

Pagina 8 van 14 De NVAO heeft vastgesteld dat de opleiding aan haar accreditatieaanvraag een herstelplan heeft toegevoegd. Conform het reglement bestuursbeginselen (Art. 28.§1.) heeft de NVAO het herstelplan ter beoordeling voorgelegd aan een commissie bestaande uit prof.dr. Freek Schols, voorzitter, prof. dr. Patrick Wautelet, voorzitter van de visitatiecommissie, prof.dr. Erik van den Haute en dr. Ivan Verougstraete. Op 5 december 2016 heeft de commissie haar oordeel over het herstelplan gegeven. De commissie concludeert samenvattend dat het herstelplan afdoende en realiseerbaar is.

“De commissie is van mening dat de in het herstelplan voorgestelde acties aansluiten bij de aanbevelingen van de visitatiecommissie. Op alle onderdelen van GWK 2 (onderwijsproces), te weten samengevat:

- verwevenheid theorie en praktijk;
- stage/masterproef, uitbesteding en kwaliteitswaarborgen leerresultaten;
- afstemming en overleg.

wordt actie ondernomen. De voorgestelde acties overtuigen in voldoende mate. Eerder aangekondigde verbetermaatregelen werden reeds doorgevoerd, zo blijkt uit het verslag. De opleiding kiest er goed gemotiveerd voor om stage en masterproef niet te integreren.

De commissie is van oordeel dat de middelen adequaat en voldoende zijn om het voorgestelde doel te bereiken. Op de eerste plaats wordt in dit kader genoemd de opvolgingscommissie. Daarnaast wordt (onder meer) voor extra assistentie gezorgd vanuit de faculteit en vanuit de afdelingen privaatrecht en economisch recht. Bovendien wordt ondersteuning geboden door de Dienst Onderwijsprofessionalisering. Ook wordt gewezen op de coördinerend assistent, de collectieve masterproefsessie, de onlinebevraging stage, de extra overlegsessie en de inbedding van de opleiding Notariaat in het facultaire onderwijsbeleid en onderwijsstructuur.

De commissie is van oordeel dat de opleiding adequate indicatoren aangeeft die zij zal gebruiken om de verbeteringen te toetsen. Er zijn vele en concrete indicatoren genoemd in het verbeterplan. De commissie licht er een aantal uit. Voor de validiteit en de betrouwbaarheid van de toetsing en beoordeling van de masterproef is het aanstellen van een coördinerend assistent voor de masterproeven een belangrijke en degelijke indicator. De tussentijdse evaluatie van de stage is tevens een goede indicator met het oog op de kwaliteitscontrole van dit opleidingsonderdeel. Voor het geïntegreerde examenbeleid is het examenoverleg dat werd ingesteld een noodzakelijke indicator om eventuele verbeteringen in het examenbeleid te toetsen. De vraag is evenwel of met de indicatoren ook de kwaliteitsverbetering als zodanig gemeten kan worden. De geldigheidsduur van de accreditatie is beperkt tot drie jaar. Dit betekent dat in december 2018 weer een zelfevaluatie zal plaatsvinden, hetgeen eveneens als indicator kan gelden.

Voor alle actiepunten geeft het verbeterplan een tijdspad. Het uitgezette tijdspad (drie jaar) is passend bij de voorziene acties, zo is de commissie van mening. Een en ander mede gelet op het feit dat een aantal punten reeds zijn doorgevoerd en de belangrijkste hervormingen in het academisch jaar 2016-2017 plaatshebben. De opleiding gaat voortvarend te werk.

Pagina 9 van 14 Alles overziende en op grond van het bovenstaande, komt de commissie tot de conclusie dat het herstelplan afdoende en haalbaar is.”

De NVAO stelt vast dat het herstelplan gemotiveerd en op navolgbare wijze door de commissie als haalbaar en toereikend is beoordeeld.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie, in het bijzonder ten aanzien van:

- de ontwikkeling van een geïntegreerd examenbeleid;
- de versterking van de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing en beoordeling;
- de integratie van de theoretische en praktische elementen van de leerinhouden in de beoordeling.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO volgt het eindoordeel van de visitatiecommissie: voldoende met beperkte geldigheidsduur.

betreffende de accreditatie van de Master of Laws in het notariaat (master na master) van de Katholieke Universiteit Leuven.

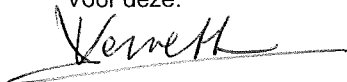
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO een accreditatie met beperkte geldigheidsduur te verlenen aan de opleiding Master of Laws in het notariaat (master na master) georganiseerd door de Katholieke Universiteit Leuven. De opleiding wordt aangeboden te Leuven zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur. De NVAO kent een accreditatie toe voor een periode van drie jaar.

De accreditatie met beperkte geldigheidsduur geldt van 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2019.

Den Haag, 16 februari 2017

De NVAO
Voor deze:

Ann Verreth
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Bij e-mail van 8 februari 2017 heeft de instelling gereageerd. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het ontwerpaccreditatiebesluit.

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Onvoldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel opleiding	Voldoende met beperkte geldigheidsduur

Naam instelling	Katholieke Universiteit Leuven
Adres instelling	Naamsestraat 22 - bus 5000 B-3000 LEUVEN
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	KU Leuven, opleiding aangeboden te Leuven, Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Master of Laws in het notariaat
Niveau en oriëntatie	master na master
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – ja
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Leuven
Studieomvang (in studiepunten)	60
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2015 – 2016
(Delen van) studiegebied(en)	Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen
ISCED benaming van het studiegebied	04 Business, administration and law / 042 Law

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

Onderstaande leerresultaten bouwen voort op deze van de Master of Laws in de Rechten.

1. Gespecialiseerde kennis hebben van en inzicht hebben in het brede domein van het notarieel recht in al zijn facetten, met aandacht voor de interacties tussen deze facetten en voor internationale aspecten.
2. Een complex feitelijk probleem vatten in een juridische vraagstelling en op basis hiervan een doordachte wetsconforme oplossing uitwerken en toetsen aan de deontologische normen.
3. Binnen de competentiesfeer van het notariaat inzicht hebben in en beheersen van de notariële boekhouding en de vereiste vaardigheden met betrekking tot het redigeren van akten en overeenkomsten die duidelijk en volledig de wil van partijen vastleggen, waarbij ook de gevolgen daarvan worden ingeschat en toegelicht.
4. Kennis hebben van relevante professionele, deontologische en wettelijke bepalingen van het beroep.
5. Een kritische analyse en synthese van eigen onderzoeksresultaten helder en gevat rapporteren en presenteren.
6. In het kader van een gespecialiseerde beroepsuitoefening blijf geven van bereidheid tot permanente kennisontwikkeling.

Voorzitter:

- Prof. dr. Patrick Wautelet, gewoon hoogleraar internationaal privaatrecht, Université de Liège;

Leden:

- Prof. dr. Lieke Coenraad, hoogleraar Privaatrecht, in het bijzonder Conflictoplossing en gewezen-directeur onderwijs faculteit Rechtsgeleerdheid, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Dr. Ivan Verougstraete, ere-voorzitter Hof van Cassatie;
- Prof. dr. Yves-Henri Leleu, hoogleraar notariaat, Université de Liège en docent, Université libre de Bruxelles;
- Bram Devolder, student master in de rechten, Universiteit Gent.

De commissie werd ondersteund door Andreas Smets, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, projectbegeider en secretaris.